mūrinio statinio dalis. Objekto 2 užpilde aptikta XVI a. pabaigos – XVII a. I pusės radinių. Už 2,5 m į V nuo objekto 2 V ribos fiksuotas kito į įžemį įgilinto darinio – *objekto 3* – kontūras. Jis 1,4 m pločio, nuo žemės paviršiaus įgilintas apie 1 m. Žemiau šio objekto užpildo fiksuotas rausvos spalvos aukštos temperatūros paveiktas smėlio įžemis. Tai leidžia manyti, kad objektas 3 yra susijęs su tokia gamybine veikla, kuriai būtina aukšta temperatūra. Pažymėtina, kad minimu laikotarpiu datuotinų gamybinio paveldo objektų aptikta ir kituose prie Vingrių gatvės esančiuose sklypuose – Vingrių g. 3A (*ATL 2013 metais*, 2014, p. 374–378), Vingrių g. 7 (*ATL 2014 metais*, 2015, p. 393). Ši gatvė yra Vilniaus senamiesčio dalyje, esančioje į V nuo XVI a. pradžioje mūrine gynybine siena apjuostosios pagrindinės Vilniaus senojo miesto dalies. Vietovė buvo patogi gamybai, nes buvo menkai užstatyta degiais gyvenamaisiais pastatais, arti buvo žaliavų (molio, smėlio, vandens), būtinų keraminių dirbinių gamybai.

The Field Survey at Vingrių St. 12 and 12A

In 2016, a survey was conducted at Vingrių St. 12 and 12A in a W suburb of Vilnius. In digging a trench for a gas main, sunken features from the first half of the 17th century were discovered in the natural sand uncovered under the 19th–20th-century cultural layers (Fig. 1). At least two of the features were connected with activities involving the production of ceramics as well as other articles and building materials for the construction and household markets in this part of Vilnius Old Town up until the mid-17th century or even later. The remains of a conjectured industrial furnace (Fig. 2) sitting atop a layer of sand altered by high temperatures were discovered in one feature.

Gediminas Jonutis

Konstitucijos prospektas 18B

2016 m. rudenį žvalgomieji tyrimai vykdyti Vilniaus senojo miesto vietos su priemiesčiais (UK 25504) teritorijoje, sklype Konstitucijos pr. 18B, Konstitucijos prospekto P dalyje, priešais prekybos centrą „Europa“. Sklypo PR dalis įsiterpusi į Konstitucijos pr. 12 pastatų kompleksą, sklypo ŠV dalis apima čia esančios automobilių stovėjimo aikštelės teritoriją bei nedidelį žalią plotą priešais „Radisson Blu“ viešbutį. Bendras sklypo plotas – apie 6200 m^2. Artimiausiu laiku šioje vietoje planuojama statyti naujus pastatus.

Tyrimų vieta patenka į istorinį Šnipiškių priemiestį. Pagal kartografinius duomenis ir apytiksliai nustatytą tirto sklypo lokalizaciją senuose Vilniaus planuose matyti, kad per tiriamą vietą bent jau nuo XVIII a. I pusės ėjo kelias į Ukmergę, vėliau tapęs Ukmergės gatve (šios išlikusi PR dalis dabar vadinama Šnipiškių gatve). 1737 m. Vilniaus plane aptariamoje vietoje matomas ir neintensyvus medinis užstatymas, kuris suintensyvėjo nuo XVIII a. pabaigos, kiek keitėsi XIX a., tačiau išliko daugmaž panašaus intensyvumo iki XX a. vidurio. Nuo XVIII a. pabaigos atsirado ir mūrinis užstatymas.

2016 m. žvalgomųjų tyrimų metu sklype ištirta 16 šurfų (bendras 62 m^2 plotas). Fiksuoti 0,20–2,8 m storio kultūriniai sluoksniai, datuoti XVII a. II puse – XX a. II puse. Neintensyvūs archeologiškai vertingi iki 1,2 m storio kultūriniai sluoksniai fiksuoti šurfuose 3, 5, 7, 8, 10, 13, 14. Juose aptikta XVIII–XIX a. bei pavienių XVII a. radinių. Šurfų 5, 8, 13, 14 archeologiškai vertinguose kultūriniuose sluoksniuose išsiskyrė iki 40 cm storio galbūt ankstyviausias pirminis šios vietos paviršiaus horizontas, datuojamas XVII a. II puse – XVIII a.

Šurfuose 5, 7, 8, 10, 13 aptiktas vietomis apardytas buvusios Ukmergės gatvės grindinys, suklotas iš 10–25 cm skersmens akmenų. Jis datuojamas XX a. I puse. Šurfuose 5, 10 aptiktas po juo buvęs antrasis akmenų grindinys, suklotas iš 10–15 cm skersmens akmenų, apytikriai datuojamas XIX a.

Šurfuose 4, 6, 11, 12, 14 fiksuotos architektūrinės struktūros. Šurfo 4 P sienelėje, 70 cm gylyje aptiktas pamato, orientuoto ŠV–PR kryptimi, fragmentas su išlikusia skliautu dengto rūsio siena. Pamato, rišto kalkiniu skiediniu, plotis apie 50 cm. Sveikesnės plytos 26,5x14x5,2, 27x13,4x4,6, 26,3x13,1x5 cm dydžio. Aptiktos struktūros fragmentas datuojamas XVIII a. viduriu. Šurfe 6, 40 cm gylyje aptikta krosnies pado liekanų (1 pav.). Stačiakampio formos (2,35x1,3 m) krosnis statyta iš įvairaus dydžio antrinio panaudojimo plytų, rištų moliu. Kai kurios plytos su braukomis. Viena aptikta sveika plyta 30x14x6 cm dydžio. Aptiktos krosnies liekanos datuojamos XVII a. pabaiga – XVIII a. Šurfe 11, apie 15 cm gylyje aptiktas maždaug 60 cm pločio pamatas, besitęsiantis ŠR–PV kryptimi. Jis buvo mūrytas iš įvairaus dydžio akmenų ir plytų dalių, rištų kalkiniu skiediniu. Pamato ŠV pusėje fiksuotos pastato vidaus patalpų liekanos – galbūt buvusios krosnies dalis, nes prie pamato pristatyta raudonų plytų, rištų moliu, sienelė. Sveikos plytos dydis siene-

1 pav. Šurfe 6 atidengtas krosnies padas iš ŠV. G. Jonučio nuotr.

Fig. 1. The stove pad unearthed in test pit 6, as seen from the NW.

2 pav. Šurfe 12 atidengtos pastato liekanos iš P. G. Jonučio nuotr.

Fig. 2. The building remains unearthed in test pit 12, as seen from the S.

lėje – 21,2x10,2x5,7 cm. Šurfe 11 aptiktas XVIII a. pastato pamatas, XIX a. pradžios vidaus patalpų liekanų. Šurfe 12 maždaug 40–80 cm gylyje aptikta pastato liekanų (2 pav.): pamatas su nuogrinda (?) bei išmūryta rūsio patalpa su grindimis. Pastatas tęsiasi ŠR–PV kryptimi. Jo pamatas apie 60 cm pločio, sumūrytas iš įvairaus dydžio akmenų ir plytų dalių. Nuogrinda (?) ties pamatu suklota iš 5–40 cm skersmens akmenų. Rūsio patalpa maždaug 1,2x1,2 m dydžio. Jos sienos išmūrytos iš plytų, tik ŠR – iš įvairaus dydžio akmenų (tai galbūt vidinės pastato sienos pamatas). Aptiktos pastato liekanos datuojamos XVIII a. viduriu – XX a. pradžia. Šurfe 14, 50 cm gylyje aptiktas neaiškios akmenų ir plytų, rištų moliu, konstrukcijos (krosnies?) fragmentas. Viena sveikesnė plyta yra 30x14x 6 cm dydžio, akmenys 15–30 cm skersmens. Po konstrukcija, maždaug 1,5 m gylyje fiksuotas akmenų grindinio (?), sukloto iš 5–20 cm skersmens akmenų, fragmentas. To paties šurfo ŠR kampe, maždaug 1,9 m gylyje aptiktas lentinio šulinio PV kraštas. Šulinio lentos maždaug 20–25 cm pločio. Šurfe 14 aptiktos struktūros datuotos XVIII–XIX a.

Per 2016 m. žvalgomuosius tyrimus surinkti ir suinventorinti 124 radiniai. Žvalgomieji archeologiniai tyrimai sklype parodė, kad šioje vietoje išlikęs senasis XVII a. pabaigos – XIX a. užstatymas su XVIII–XIX a. bei vietomis išlikusiu galbūt XVII a. II pusės – XVIII a. kultūriniu sluoksniu. Radiniai perduoti LNM.

Konstitucijos Ave. 18B

During a 2016 field evaluation, 62 m² were excavated on the plot at Konstitucijos Ave. 18B in the territory of Vilnius Old Town and its suburbs. 0.2–2.8 m thick cultural layers dating to the second half of the 17th–second half of the 20th century were recorded, while archaeologically valuable cultural layers up to 1.2 m thick that contained sparse 18th–19th-century and isolated 17th-century finds were recorded in test pits 3, 5, 7, 8, 10, 13, and 14. The first horizon, up to 40 cm thick, which was perhaps the earliest surface at this location and dated to the second half of the 17th–18th centuries, was distinguished in the cultural layers in test pits 5, 8, 13, and 14. Various architectural structures dating to the 18th–20th centuries were recorded in test pits 4, 6, 11, 12, and 14 (Figs. 1, 2).

Gediminas Jonutis

Vasario 16-osios gatvė 10, 11

2016 m. rudenį žvalgomieji tyrimai vykdyti Vilniaus Lukiškių dominikonų vienuolyno statinių ansamblio (UK 1073) ir Šv. Jokūbo ligoninės pastatų komplekso (UK 30748) teritorijose, sklypuose Vasario 16-osios g. 10, 11. Sklypo Vasario 16-osios g. 10 V dalyje planuojama statyti naujus pastatus, todėl projektinėje stadijoje prireikė gretimų pastatų pamatų būklės tyrimų kasant geologinius šurfus. Sklype Vasario 16-osios g. 11 vykdomi Vilniaus Lukiškių dominikonų vienuolyno statinių ansamblio vienuolyno namo (UK 37605) tvarkybos darbai, kurių metu numatomas šio pastato pamatų tvirtinimas ir hidroizoliavimas, nuogrindos įrengimas bei kiti su grunto kasimu susiję darbai.

Tyrimų vieta patenka į istorinį Vilniaus Lukiškių priemiestį. Pagal istorinius ir archeologinius duomenis žinoma, kad tirtų sklypų teritorijoje nuo XVI a. veikė kapinės, kuriose 1624 m. pastatyta pirmoji medinė bažnyčia. 1655 m. Vilnių užėmus Maskvos armijai, ji sudeginta. 1690 m. pradėta statyti dabartinė mūrinė bažnyčia, prie kurios 1713–1739 m. pristatyti mūriniai vienuolyno namai. Pastarieji statyti ant XVII a. pradžia datuoto mūro, surasto nuo bažnyčios pastato į Š esančio vienuolyno